

at indrømme end jeg. Men er man først paa det Standpunkt ikke at rejse egentlig principielle Indvendinger imod, at der optages en saadan Tanke, saa tvivler jeg ikke om, at man ogsaa vil kunne finde Maaden og Midlerne til at gennemføre den. Den højtærede Minister anførte det Eksempel, at en Ejendom ligger i to Kommuner, saaledes at Bygningen ligger i den ene, og noget af Jorden i den anden, men dette Eksempel er en forholdsvis sjælden Undtagelse og spiller en forholdsvis saa ringe Rolle, at det kommer vi meget let over. Det er heller ikke det, man egentlig har fæstet Tanken paa. Det, som gør, at det omhandlede Spørgsmaal spiller en saa overordentlig stor Rolle for en stor Mængde af Landets Kommuner, det er det Tilfælde, at en stor Godsejer bestyder maaste endog saa hele Kommunen og bor andesteds. Det er det, der gør Forholdet saa iøjensaldende og med saa stor Styrke kræver, at vi finde paa en Løsning af denne Vanfælgelighed. Men som sagt, at der er praktiske Vanfælgeligheder, som maa overvindes, det erkender jeg fuldstændigt; det gælder kun, at vi ere enige om, at det vilde være hensigtsmæssigt at gaa til en Løsning af denne Vej. Det ærede Medlem for Ringkøbing (S. C. Christensen) mente, at jeg havde hentet min Erfaring om, at der vilde være ringe Udsigt til i den nærmeste Fremtid at indføre en almindelig Reform af den personlige Kommunestaf, fra den Slæbne, det Forslag har faaet, som jeg oprindeligt har stillet, og som jeg har forhandlet om i en Række af Aar. Nej, deri har det ærede Medlem ikke ganske Ret, min Erfaring i saa Henseende rækker videre; thi jeg har beskæftiget mig med mange forskellige Løsninger af dette Spørgsmaal, og saa ad de Veje, som det ærede Medlem nærmest ønsker, at vi skulle forsøge at komme frem ad. Om mine Erfaringer ere rigtige, vil man jo først saa afgjort ved, at man prøver det, og dersom det ærede Medlem mener, at Prøven derpaa skal gøres, er der intet i Vejen for, at det kan ske. Men det, hvorpaa jeg bygger den Erfaring, hvorefter jeg udtalte mig, er det, at jeg tror, at Indskrænkningen af Ligningsretten for Kommunerne vil blive den Pris, som man skal betale for en almindelig Omordning af disse Forhold, og det er det, jeg ikke tror, at Folketinget, naar det kommer til Stykket, vil gaa ind paa. Det er jo givet, at naar det Forsøg, som er gjort i de senere Aar paa at staffe en mellemkommunal Statteordning til Veje ad saa moderat Vej som det, der var foreslaaet, altsaa kun ved en Stattesfordeling, naar det ogsaa er strandet, er det jo

klart nok, at en videregaaende Ordning, som hjemler en endnu langt større Afgang til Betskatning fra Næringskommuner, vil møde større Hindringer der, hvor Modstanden mod de kommunale Statteregler i det hele raader. Det forekommer mig dog at være ganske indlysende. For øvrigt er det for saa vidt ret interessant at høre nu fra de ærede Medlemmer for Horsens (Wulff) og Aalborg (Bramsen), at Grunden, hvorfor de have vendt sig fra det Forsøg, der i de senere Aar har været gjort, er den, at det efter deres Mening ikke i tilstrækkelig Grad vil komme Nødstæderne til gode. Det har jeg for saa vidt ogsaa været opmærksom paa, og det har været Genstand for saa megen Forhandling mellem os i de forløbne Aar. Den bestaaende Skatteligning, hvor Dpholdskommunen ligesom har skabt en vis Fordel for Landkommunerne, og bygger man Reformen fremdeles paa dette Grundlag, vil en vis Fordel fremdeles ogsaa findes paa denne Side. Men, som sagt, i Djebliffet synes det jo saa, at der er en ret almindelig herskende Mening om, at denne mellemkommunale Ordning næppe i Djebliffet lader sig gennemføre, og jeg tænker ogsaa det ærede Medlem for Ringkøbing (S. C. Christensen) for, at han ikke har afvist et Forsøg paa, om det var muligt, ved at knytte Landets Interesser til det foreliggende Lovforslag, at vi ad denne Vej muligt kunde finde en Løsning. Det er ikke min Mening, at det skulde betyde en Afvisning af, at gøre Forsøg ad den Vej, som det ærede Medlem egentlig principielt mest ønsker, men jeg vilde henstille en Fremgangsmaade, som vi vistnok burde se at forsøge, og det er den, at vi, naar der, som jeg og han jo forudsætter, bliver nedsat et Udvalg om denne Sag, blive enige om at prøve ved Forhandling med den højtærede Indenrigsminister, om der paa Basis af det foreliggende Lovforslag kan findes en forholdsvis tilfredsstillende Løsning, som vi ville lade os nøje med. Men dersom en saadan Enighed ikke kan opnaas paa en saadan Maade, at vi kunne skønne, at det kan gennemføres, vil jeg tilsige det ærede Medlem min Bistand til at arbejde videre i det Spor, som han egentlig oprindeligt ønsker. Saa have vi faaet Forsøget gjort, og saa behøver ingen Tid at være spildt.

N. Andersen: Jeg skal indskrænke mig til den ganske korte Bemærkning til det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgfreds (Bojsen), at naar han anerkender, at den Kritik, som jeg har fremstillet af de tidligere Lovforslag til Fordel, ikke for Gen-